

NIEUWSBRIEF VRIENDEN VAN MUSEUM KRANENBURGH NUMMER 31 MAART 2005

DAPHNE LOUTER

Gek op erwten

januari 2005

acrylverf en kleurpotlood

16 x 14 cm

DOOR BERT SNATER,
VOORZITTER VRIENDEN VAN MUSEUM KRANENBURGH

IN DIT NUMMER:

Van de voorzitter	1
Tentoonstelling 'Bronnen'	2
Hellen van Meene bij de beste 25	2
Nieuwe huisstijl	3
'Hé, dit is veel beter dan gedacht'	4
Museum krijgt Zelfportret van Jaap Weyand	6
Financieel overzicht 2004	7
Agenda	8

Zoals u ziet is de vormgeving van de nieuwsbrief met ingang van dit jaar ingrijpend veranderd. De lay-out sluit aan op de nieuwe huisstijl van het museum. Ook vernieuwde óns logo. Het bestaat voortaan uit een groene rechthoek met zwarte en witte letters en een zwart vierkantje voor eventuele afbeeldingen. Het is verwant aan het nieuwe museumlogo dat u al tegen kwam op de uitnodigingskaart voor de nieuwe tentoonstelling 'Bronnen'. Het siert eveneens het omslag van de catalogus. De nieuwe vormgeving en kleurstelling maken de nieuwsbrief volgens ons strakker en rustiger. Hopelijk denkt u daar net zo over. Degenen onder u die de opening van 'Bronnen' bijwoonden, kunnen met mij constateren dat het een drukke en geanimeerde bijeenkomst was. De inleidingen die u deels in deze nieuwsbrief kunt lezen, waren uitstekend; de tentoonstellingen in het museum en de aula van de Berger Scholengemeenschap verrassend. Ik kan u dan ook aanraden te gaan kijken. Op beide locaties vindt u kunstuitingen van zeer uiteenlopende aard: illustraties, schilderijen, tekeningen, video- en filmkunst en mode.

Excursie

Wat betreft de rondleidingen hebben we het een en ander gestroomlijnd. Tot dusver hielden het museum én de vriendenstichting aparte rondleidingen. In de praktijk bleek dat verwarrend. Daarom zijn de speciale rondleidingen voor vrienden afgeschaft. Vrienden kunnen voortaan iedere eerste zondag van de maand gratis deelnemen aan de museumrondleidingen. Als extra organiseren we zaterdag 19 maart een aparte vriendenbijeenkomst met onder andere Rik Fernhout, kunstenaar en samensteller van de tentoon-

stelling. Daarbij maken we ook een rondgang langs de tentoonstellingen. Meer daarover leest u op de laatste pagina van de nieuwsbrief (agenda). Verder zijn wij verheugd met de introductie van een nieuwe activiteit: een kunst- en cultuurexcursie naar Friesland en Drenthe. Daar bezoeken we onder andere het nieuwe Museum Belvédère in Oranjewoud. Het complete programma, inclusief aanmeldingsformulier, treft u apart in deze nieuwsbrief aan.

Welkom

Misschien bent u ons afgelopen oktober tijdens de Bergense Kunsttiendaagse tegen gekomen in het voormalige gemeentehuis. Daar hielden wij een wervingsactie die in totaal vijftig nieuwe vrienden opleverde. Bij deze welkom! Tot ons genoegen konden wij een aantal daarvan Vriend + maken. Dat lidmaatschap geeft twee personen recht op gratis toegang tot het museum. De pas is duurder, maar het museum heeft onze financiële steun hard nodig. Het merendeel van de vrienden - ongeveer tachtig procent - heeft zijn bijdrage over 2005 al betaald. Onze dank daarvoor. Een overzicht van de ontvangsten en uitgaven in 2004 vindt u verderop in deze nieuwsbrief. Bij uw vriendenpas trof u ook een kortingsbon aan voor artikelen in de museumwinkel. Deze is - het staat er niet op - geldig tot en met 31 december 2005. Ga eens kijken. Misschien brengt het u op een idee voor een verjaardagscadeautje. Wist u trouwens dat u uw vrienden en familie als verjaarspartijtje ook een aparte rondleiding kunt aanbieden? Hopelijk weten wij u voldoende te prikkelen het museum en de BSG te bezoeken en wellicht vrienden en familie over te halen ook vriend te worden. Wij hopen nogmaals dat de nieuwe vormgeving u bevalt en dat u veel genoegen beleeft aan deze door Sandra Jongenelen samengestelde nieuwsbrief.

Tentoonstelling Bronnen

Bergen, de Bergense School en de Berger Scholengemeenschap

DOOR MARJOLEIN MENALDA,
DIRECTRICE MUSEUM KRANENBURGH

Op de tentoonstelling Bronnen is tot en met 22 mei het resultaat te zien van het samenwerkingsproject van museum Kranenburgh met de Berger Scholengemeenschap (BSG). Museum Kranenburgh en de BSG - op loopafstand van elkaar - delen de visie dat kunst van groot belang is voor de vorming van jonge mensen, of het nu gaat om kijken of scheppen. Vanuit deze basis ontstonden de onderdelen van het samenwerkingsproject, waarbij als uitgangspunt werd genomen de samenhang tussen locatie, geschiedenis en onderwijs.

De kunstenaars van de 'Bergense School' (ca. 1910-1940) zoals Else Berg, Leo Gestel en Dirk Filarski lieten zich al inspireren door de fraaie omgeving van Bergen. Ook nu is het nauwelijks mogelijk door het landschap van de hedendaagse kunst te wandelen zonder mensen tegen te komen die zich op de een of andere manier met het dorp verbonden voelen. Het aantrekkelijke en gevarieerde landschap heeft Bergen een mystieke aantrekkingskracht gegeven, die er in sterke mate toe heeft bijgedragen dat het dorp een bron voor kunst en cultuur is gebleven.

De geschiedenis van Bergen als kunstenaarsdorp genereerde een nieuwe bron. In Bergen ontstond een school die als een van de eerste scholen in Nederland de kunsten tot eindexamenvak verhief. De culturele omgeving was voor talloze aspirerende, zeer jonge kunstenaars voldoende reden om zich als leerling op deze cultuurschool aan te

melden. Sommigen kwamen uit het dorp, maar anderen trotseerden dagelijks een fietstocht van tientallen kilometers om deze 'school der kunsten' te bereiken, een school die gelooft in kunst als beroep.

BSG

Het 85-jarig bestaan van de BSG was voor museum Kranenburgh een goede aanleiding een tentoonstelling samen te stellen met werk van vroegere leerlingen van deze school. Voor deze schilders, illustratoren en ontwerpers vormde de BSG de toegangspoort tot academies of designopleidingen, waar ze verder begeleid werden in hun carrière. De BSG maakte hierdoor deel uit van het verleden van diverse bekende kunstenaars. Hellen van Meene, die inmiddels internationale furor heeft gemaakt met haar controversiële portretten, ondervond op de BSG de eerste weerstand, waarmee de controversie rond haar werk was geboren. Aico Dinkla, de jonge en uitdagende modeontwerper, kwam naar Bergen voor het doelgerichte cultuuronderwijs van de BSG. Tekenaar Meinbert Gozewijn van Soest ontdekte op de BSG zijn passie voor het tekenen. Van beeldend kunstenaar Michiel Kluiters zijn inmiddels installaties te vinden op de grote internationale kunstbeurzen. Ceciel de Bie ontving een Zilveren Griffel voor haar 'Van Gogh doe-boek' voor kinderen. Verder is er werk van de documentairefotografe Miriam Letsch, bekend door haar fotoboeken over India, juwelenontwerpster Loukie Heintzberger, die thans als ontwerpster voor De Beers in Londen werkt, Sesamstraat-illustratrice Gerti Jaquet, de filmer Vincent Oudendijk en de schilder Rogier Taminiau. Zij waren allen leerling van de BSG. Ook is er werk van diverse jongere kunstenaars in de tentoonstelling opgenomen. Uit het brede arsenaal aan ex-leerlingen van verschillende leeftijden werd door samensteller Rik Fernhout - zelf ex-leerling van de BSG en gevestigd kunstenaar - een spannende en kwalitatief hoogstaande tentoonstelling samengesteld. Geheel in de culturele traditie van Bergen hebben de beeldende kunsten, toegepaste kunsten, muziek en literatuur een plaats gekregen. In het museum wordt voorts de historische bron, het dorp Bergen, verbeeld door een aantal werken uit de 'Bergense School'. Daarbij is gekozen voor schilderijen die markante plekken in Bergen voorstellen zoals De Boerderij van Rampen van Matthieu Wiegman (1928) en Het Oude Hof dat door Else Berg, Jan van Herwijnen en Jaap Min is vereeuwigd. >

Hellen van Meene bij beste 25

Het Amerikaanse blad Village Voice vindt dat het boek 'Portraits' van Hellen van Meene behoort tot de 25 beste fotoboeken die vorig jaar zijn verschenen. De lijst telt geen andere Nederlandse namen.

Huidige generatie

Tegelijkertijd met de expositie in Kranenburgh wordt in de mediatheek van de BSG beeldend werk van de huidige bovenbouwleerlingen getoond met als thema 'Bergen en de Bergense School'. Hier blijkt hoe het dorp als bron niet alleen in het verleden, maar ook in het heden en de toekomst een bron van inspiratie zal blijven. Om beide locaties fysiek met elkaar te verbinden, kunnen bezoekers een kunstwandelpad lopen tussen het museum en de BSG. Het parcours staat beschreven in een wandelgids en voert langs markante kunsthistorische en architecturale Bergense plekken. Het laat naast het dorp als bron voor de klassiek moderne kunst ook zien hoe het, tezamen met zijn mooie omgeving, inspirerend is voor de toekomstige kunstenaars van de BSG.

Kranenburgh en de BSG tonen aan dat de combinatie van een dorp, zijn geschiedenis en zijn school gezamenlijk een bron van werkelijke goede kunst kunnen vormen. De bijzonder prettige samenwerking met de BSG biedt inspiratie tot nieuwe initiatieven. Twee publicaties begeleiden het project. Behalve een catalogus van de tentoonstelling in museum Kranenburgh is ook de wandelpad langs 'de bronnen' separaat uitgegeven.

Nieuwe huisstijl

DOOR MARJOLEIN MENALDA,
DIRECTRICE MUSEUM KRANENBURGH

Met enorm plezier danken wij ontwerper Maarten Sniijders voor het belangeloos ontwerpen van de nieuwe huisstijl van museum Kranenburgh en de Stichting Vrienden van museum Kranenburgh. Sniijders heeft zeer zorgvuldig al onze wensen verwerkt en is gekomen tot een stijl die goed bij Kranenburgh past en die het museum door het volgende tijdperk heen kan loodsen. Ook de website zal in deze huisstijl worden vormgegeven. Maarten Sniijders is mede-eigenaar van het bureau K en S ontwerpers in Alkmaar.

Andere verheugende ontwikkelingen zijn de groei van de vele activiteiten, zoals de serie koffieconcerten op zondagen, die in samenwerking met Hotel Marijke zijn georganiseerd. Graag wil ik ook de gestegen bezoekersaantallen noemen en de uitbreiding van de vrijwilligersploeg, die zo hard werk vóór, maar ook achter de schermen. Het afgelopen jaar is ook een goed jaar geweest voor de scholen uit Bergen en omgeving. Leerlingen kwamen in grote aantallen naar het museum, waar ze werden begeleid door de educatiegroep.

Het is voor het museum onmisbaar dat bedrijven en particulieren het museum (blijven) ondersteunen. De schenking van € 20.000,- van een particulier was een zeer bijzondere en welkome bijdrage. Ook de ondersteuning van fondsen, bedrijven, gemeente en provincie bij de totstandkoming van de verschillende tentoonstellingen is groot geweest.

Hellen van Meene
Untitled
1999
c-print
39 x 39 cm

Michiel Kluiters
Stairs 4
2003
inkjetprint op papier
270 x 450 cm

'Hé, dit is veel beter dan gedacht'

DOOR RIK FERNHOUT, SAMENSTELLER VAN DE TENTOONSTELLING
KUNSTENAAR EN OUD-LEERLING VAN DE BSG

Tijdens de openingsplechtigheid in de aula van de BSG ging Rik Fernhout in op de totstandkoming van de tentoonstelling. 'Het is echt een vreemd en ongeloofwaardig verhaal dat een tentoonstelling van oud-leerlingen van een middelbare school ook werkelijk een goede tentoonstelling van hedendaagse kunst kan zijn. Deelnemende kunstenaars reageerden verrast: 'Hé, dit is veel beter dan ik had gedacht.'

Het is een vreemde ervaring na ruim 25 jaar opnieuw op een plek te staan waar ik ooit zenuwachtig mijn eerste publieke speeches hield. Ik kan u zeggen dat ze in ieder geval voor mij onvergetelijk waren. Ik kan u ook zeggen dat vijftwintig jaar ouder worden absoluut niet heeft geholpen tegen de zenuwen. Net zoals zo vele klas- en schoolgenoten ben ik op de BSG terechtgekomen na een buitengewoon onsuccesvolle periode op een andere school. Op de BSG was ik gelukkig nog welkom. Mijn dankbaarheid daarvoor heb ik kenbaar gemaakt door zo lang mogelijk in de tweede klas te blijven zitten.

Toen ik als leerling op de BSG kwam, was het nog maar net een gemengde school. Voor een jongetje in zijn puberteit was een klas met drie jongens en vijftwintig meisjes zeker geen onaangename ervaring. De nadelen van een meisjesschool kwam ik pas tegen bij het samenstellen van de tentoonstelling, want meisjes hadden zeker in die tijd de hinderlijke gewoonte bij hun huwelijk de achternaam van hun man aan te nemen. En vind ze dan nog maar eens terug. Hoewel het vijftwintig jaar geleden is dat ik na de jarenlange tweede en de veel korter durende derde, vierde en vijfde klas uit Bergen vertrok, ben ik me nog steeds bewust van een aantal dingen die ik op de BSG leerde. Als diep verlegen, onzeker en schuw jongetje ontdekte ik hier dat ook als je deze eigenschappen nu eenmaal hebt, je toch dingen kunt doen die daar haaks op staan. Dat je brutaal kan zijn waar dat nodig is, onzeker kunt zijn zonder besluiteloos te zijn, en voor een publiek kan staan om te zeggen wat je wilt zeggen. Ik noemde het een vreemde ervaring hier weer te zijn. Hier te zijn in de wetenschap dat een paar honderd meter verderop een museum vol hangt en staat met werk van mij en mijn schoolgenoten geeft een zo mogelijk nog vreemder gevoel.

Vorbereiding

Het was voor mij een wonderlijke, boeiende en enerverende ervaring deze tentoonstelling samen te stellen. Het begon ruim een jaar geleden, toen de BSG het museum benaderde voor een project in het kader van hun 85-jarig bestaan. Het eerste informerende gesprek bracht mij op de gedachte een tentoonstelling in het museum te maken met werk van ex-leerlingen. Of dat ook werkelijk mogelijk zou zijn, was op dat moment nog geheel onduidelijk. We hadden weinig zicht op de huidige bezigheden van de oud-leerlingen. Na alle jaren in de tweede klas begrijpt u dat ik een bovengemiddeld aantal klasgenoten heb. Het enige wat ik wist, was dat er onder deze groep verschillende mensen waren die zich nog steeds op een serieuze manier met kunst en cultuur bezighielden. Enkelen daarvan heb ik tot mijn genoegen in de tentoonstelling op

kunnen nemen. Om ze op te sporen, riep het museum samen met de BSG professioneel in de kunsten werkzame oud-leerlingen van de BSG op zich te melden. En dat heb ik geweten. Ik kan u zeggen dat ik soms helemaal gek werd van de eindeloze stroom aanmeldingen. Verrassend was de ontdekking dat er bij de aanmeldingen talloze jonge en oudere kunstenaars zaten waarvan ik het werk kende en waardeerde, maar waarvan ik pas tijdens dit project ontdekte dat ook zij ooit op de BSG hadden gezeten. De middelbare school is namelijk niet een onderwerp waar je tien, twintig of dertig jaar na dato op een opening nog over begint. Er ontstonden ook problemen, want juist die zeer professionele en bekende kunstenaars twijfelden over deelname aan een tentoonstelling die in hun ogen uitsluitend als hommage aan de BSG werd georganiseerd. Ze vonden dat zij zelf de bron waren van hun kunstenaarschap, en dat de bijdrage van een middelbare school daaraan niet te serieus moest worden genomen. Het eerste dat ik ze vertelde, was dat ik het helemaal met ze eens was. En dat ben ik ook echt.

Een school is net als een academie uiteindelijk ook maar een stukje uit de puzzel waarmee een kunstenaar uiteindelijk het kunstenaarschap vormt. Het is echter wel één van de eerste periodes waarin je begint met de eerste werkelijke maar nog onzekere keuzes voor de toekomst. Wat dat betreft is het een tijd die zowel in positieve als negatieve zin bepalend kan zijn voor het verdere leven. Het tweede dat ik de kunstenaars vertelde, was dat de tentoonstelling maar één belangrijk doel had; het moest een echt goede tentoonstelling worden. Zou dat niet lukken dan haakten zowel ik als het museum af. Voordat alles op gang kwam, hield deze gedachte me regelmatig uit mijn slaap. Gelukkig bleek die angst ongegrond. Het aanbod was overweldigend. De selectie die in eerste instantie uitsluitend op het vinden van kwaliteit was gericht, veranderde in een selectie die niet alleen kwaliteit maar ook het totale beeld van de tentoonstelling in de beoordeling meenam. De taak bestond niet meer uit zoeken, maar uit het maken van een keuze waarmee een samenhangende, spannende en bovenal mooie tentoonstelling kon worden gemaakt.

Ontdekking

Een tentoonstelling is namelijk niet een aantal bij elkaar geraapte kunstwerken, maar toont ook een visie en een keuze. De keuze zegt iets over de samensteller en het museum. Ik heb gekozen voor kunstenaars en ontwerpers die, ongeacht hun leeftijd, met beide benen in de hedendaagse kunst en cultuur staan. Het zijn kunstenaars die invloed hebben op de ontwikkelingen in de hedendaagse kunst, of waarvan ik vind dat ze die moeten hebben, of waarvan ik denk dat ze het talent hebben om die invloed te krijgen. Er zijn kunstenaars bij die door omstandigheden nog maar heel weinig hebben laten zien, maar die wel werk maken dat de toets der kritiek kan doorstaan. Het zijn stuk voor stuk mensen die echt met iets bezig zijn. Mensen voor wie het maken van kunst een noodzaak en geen hobby is. Het zijn talenten, waarvan sommigen in volle bloei staan, terwijl anderen zich nog maar net hebben ontplooid. De oudste 'jonge kunstenaar' is 70 jaar, de jongste 28. Een ander opvallend fenomeen in die leeftijdsverdeling ontdekte ik pas recentelijk. Bij de selectie heb ik niet gekeken naar leeftijd of

Rik Fernhout
Zonder titel, 2004
acryl op linnen en aluminium
90 x 90 cm

klas. Toch blijkt dat er in de tentoonstelling clusters zijn van mensen die bij elkaar in de klas hebben gezeten. Er zijn jaren waaruit veel meer professionele kunstenaars zijn voortgekomen. Dat bevestigt een ontdekking die ik als docent op het Dutch Art Institute - een tweede fase opleiding voor autonome kunst - ook al had gedaan. Namelijk, het samenbrengen van mensen met inzet en talent betekent veel meer dan de optelsom van die talenten. In de kwaliteit van een opleiding is de rol van de leerling of student een onderschatte factor. De energie, ontdekkingsdrang en ambitie van een leerling of student wordt in sterke mate bepaald door de medeleerlingen. Energie, inzet en enthousiasme zijn niet alleen besmettelijk, maar genereren ook een context waarin voor iedereen grenzen worden verlegd.

Bergen

Als u door de tentoonstelling loopt of door de catalogus bladert, zal het u opvallen dat weinig deelnemers aan 'Bronnen' nog in Bergen wonen. Bergen is een prachtig dorp, maar voor een jonge kunstenaar is het ook een hel. Een plek met zoveel geschiedenis is niet de plek waar een kunstenaar zijn eerste, professionele jaren door moet brengen. Daarbij is ook het verlaten van de bron altijd al een van de kernen van een werkelijk kunstenaarschap geweest. De bron zelf zal altijd gevoelens blijven oproepen, soms van passie of nostalgie, soms gevoelens van afkeer of woede. In de tentoonstelling hangt het werk van internationale kunstenaars die vandaag in Zwitserland of morgen in Japan aan het werk zijn. Ze hebben weinig belang bij een tentoonstelling in Bergen, maar toch doen ze mee. Waarom, was een vraag die ik mijzelf vaak stelde. Ik denk dat de eerste reden de ambitie van de tentoonstelling is en daarmee de ambitie van Kranenburgh. Het museum beschouwt het als een van haar kerntaken de bron 'Bergen' te belichten en

daarmee een bijdrage te leveren aan de groei van een in brede kring duidelijk zichtbaar, levendig en gevarieerd kunstklimaat. Het museum is geen hermetisch gesloten centrum voor louter Bergense kunst, maar een plek die het Bergense kunstklimaat stimuleert door invloeden van buitenaf in verband te brengen met wat zich in het dorp aan kunst ontwikkelt, heeft ontwikkeld en moet ontwikkelen. Kranenburgh moet Bergense kunst uit heden en verleden brengen, maar ook kunst naar Bergen terughalen en de nieuwe inzichten van de nieuwe kunst naar Bergen brengen. Het enthousiasme voor die gedachte droeg zeker bij aan de deelname van veel kunstenaars die Bergen als woonplaats lang achter zich hebben gelaten.

Een tweede reden is Bergen. Bergen is een speldenknop op de wereld. Het is zelfs in Nederland een speldenknop. Maar het is wel een speldenknop die door de jaren heen een vreemd, mysterieus, aantrekkelijk, opvallend en soms hinderlijk licht uitstraalt. Het is een speldenknop die goede dingen voortbrengt. Bergen is en blijft een plaats die een aura heeft dat je kunt haten of waar je van kunt houden. Het is hoe dan ook een aura waar je op de een of andere manier, scheldend of liefkozend, nooit meer helemaal van af komt. De nostalgie speelt in dit opzicht zeker ook een rol in de deelname van de kunstenaars.

Schok

Na het voorgaande zal het u niet verbazen dat een bezoek aan 'Bronnen' een schok zal zijn voor mensen die Kranenburgh uitsluitend met de Bergense School associëren. Er zijn zalen verduisterd voor videokunst. Het museum is niet meer alleen een oase van stilte. Het is ook een plek waar kunst die heel wat minder stijl is haar plaats vindt.

[\(lees verder op pagina 6\)](#)

Museum krijgt Zelfportret van Jaap Weyand

DOOR MARJOLEIN MENALDA,
DIRECTRICE MUSEUM KRANENBURGH

Museum Kranenburgh is een Jaap Weyand rijker. Een particulier kocht het Zelfportret van Jaap Weyand uit ca. 1913 op de veiling tijdens de Bergense Kunsttiendaagse in oktober 2004 en schonk het vervolgens aan het museum. Het schilderij vormt een belangrijke aanvulling op de collectie. Jaap Weyand (Amsterdam 1886 - 1960 Castricum) wordt gerekend tot de Bergense School. Hij behoort tot de kerngroep van voor het museum belangrijke kunstenaars.

Met een afmeting van 120 x 100 cm is het zelfportret fors. Het toont de kunstenaar ernstig zittend, en face tot de knieën. Het is duidelijk dat het gaat om Jaap Weyand als kunstenaar, want om de rechterarm houdt hij een schilderspalet omkneld, vergezeld door een bos penselen in de rechterhand. Opvallend is dat de schilder zichzelf (letterlijk) pontificaal heeft weergegeven.

Jaap Weyand
Zelfportret
ca. 1913
olieverf op doek
120 x 100 cm

Cézanne

De achtergrond is opgebouwd uit in kringen gelegde kleurtoetsen en fungeert bijna als een aureool dat hem als ware hij een heilige omlijst. Opvallend is het contrast tussen de relatief uitgewerkte en gedetailleerde - in overwegend ingetogen kleuren geschilderde - figuur ten opzichte van de achtergrond. Die achtergrond bestaat uit grillige expressionistische kleurvlakken; felgeel, vermoedelijk verwijzend naar de duinen en een azuurblauwe lucht met gestileerde bomen. Ongetwijfeld heeft Weyand zich vooral bij het weergeven van deze achtergrond laten inspireren door Cézanne.

Jaap Weyand was van 1911 tot 1915 lid van de Moderne Kunstkring. Het zelfportret was in 1913 te zien op een tentoonstelling in het Stedelijk Museum Amsterdam en moet dus in of kort vóór 1913 zijn geschilderd. Die tentoonstelling was de derde in een serie van zeer belangrijke jaarlijkse tentoonstellingen van de Moderne

Kunstkring. Kandinsky, Franz Marc en Russische expressionisten waren de buitenlandse gasten. Samen met Henri ten Holt was Weyand de enige Bergenaar onder de Nederlandse exposanten. Een journalist van het Algemeen Dagblad (14 nov. 1913) schreef over Weyands bijdragen: 'Wat van Weyand is geplaatst schijnt hier grotendeels verdwaald, zoo verschillend is het van al het andere. Expressieve portretten, bijna doodgewoon, afgezien van eenige vreemde kleuren, bij een of twee in kringen of lagen om de figuren heen gelegd (theosofie).'

Het monumentale portret is te zien in de tentoonstelling 'Bronnen' en zal eveneens worden geëxposeerd tijdens de tentoonstelling over 'De Nieuwe Kring' die gepland staat voor 2006.

Sonja Kruit
De Zevende Maagd
anno 2001
sculptuur
71 cm x 15 cm x 4 cm
papier en kunsthaar

Handen thuis!

DOOR SANDRA JONGENELEN

Kijken doe je met je ogen; niet met je handen. Iedereen weet dat natuurlijk. Maar tijdens de vorige tentoonstelling kon een bezoeker toch haar handen niet thuishouden. Jacqueline Fakkert van museum Kranenburgh zag op de beveiligingsmonitor dat iemand de flesjes van het kunstwerk van Petra Talsma oppakte en zelfs verschoof.

Fakkert liep naar haar toe en hield een beetje een moralistisch verhaal, vertelt ze. 'Ik wilde haar ervan overtuigen dat het echt niet kon wat ze deed. Ze stond er maar een beetje bij te lachen; heel vervelend. Totdat ze vertelde dat ze zelf de kunstenaar was. Ik verontschuldigde me direct dat ik niet wist hoe zij eruit zag, maar Petra Talsma vond het schitterend. Ze was helemaal onder de indruk dat wij zo goed hadden opgelet.'

Financieel overzicht 2004

genoemde bedragen zijn in euro's

Ontvangsten:

- vriendenbijdragen	20.464,-
- rente	350,-
- diverse ontvangsten	158,-

Totaal: 20.972,-

Uitgaven:

- administratie, contributie, heffingen	502,-
- drukwerk en nieuwsbrief	7.032,-
- lezingen/rondleidingen	209,-
- aankoop panelen voor wervingsstand	1.096,-
- diverse kosten	150,-
- donatie Kranenburgh	10.000,-

Totaal: 18.989,-

Exploitatiesaldo: 1.983,-

Museum Kranenburgh heeft de donatie gebruikt om de tentoonstelling 'Het Stedelijk logeert' mogelijk te maken. De uitgaven voor de aankoop van de panelen is eenmalig. Een deel van onze reserve willen wij nog besteden aan een specifieke activiteit. Voor nadere toelichtingen kunt u contact opnemen met penningmeester Frans Thomas (zie colofon).

(vervolg artikel pagina 5)

Toch is de Bergense School niet vergeten, integendeel, want met een prominente presentatie in de erezaal vormt ook deze een belangrijk deel van de tentoonstelling. De grote verandering zit hem in de context. De Bergense School is in de optiek van museum Kranenburgh niet langer iets uit een stoffig verleden. De plaats die de kunstenaars krijgen, is er een waar ze recht op hebben; als avant-garde kunst uit de vorige eeuw temidden van de avant-garde van het heden. In deze tentoonstelling ligt het zwaartepunt bij de avant-garde van het heden. In de toekomst komen ook weer tentoonstellingen waarin het

zwaartepunt bij de avant-garde van het verleden ligt. Als kind uit een kunstenaarsfamilie maak ik als kunstenaar en als persoon deel uit van zowel het heden als verleden. Na vijftig jaar Amsterdam - ik woon er nog - was het samenstellen van deze tentoonstelling een vreemde terugkeer naar mijn jeugd, naar mijn eigen, persoonlijke verleden.

Veel kunstenaars die ik sprak, hadden een klank in hun spraak die ik eigenlijk was vergeten. Ik hoorde tonen en manieren van spreken die me de laatste vijftig jaar nauwelijks waren opgevallen. Klanken en tonen die bij Bergen en

de wijde regio horen. Het werk rond de tentoonstelling werd daarmee een wonderlijke opeenvolging van herinneringen van lang vergeten zaken die opeens weer actueel werden. Gelukkig geldt deze verwarring voor vrijwel iedereen die aan de tentoonstelling deelneemt. Voor allen is het een vreemde reünie met verloren vrienden, oude kennissen en vergane liefdes. We hebben één ding gemeen; een rare school in Bergen waar we bijna allemaal onze eerste echte vriendjes of vriendinnetjes hebben ontmoet, dag in dag uit door de gangen zijn gelopen, ruzie hebben gehad met leraren, uit de klas zijn verwijderd,

vrienden hebben gemaakt en hoe dan ook, veel hebben meegemaakt. We haten Bergen en houden er net zoveel van. We zijn allemaal weer even terug. Ik geloof dat we daar geen van allen echt spijt van hebben.

De laatste weken heb ik één ding veel gehoord. Kunstenaars kwamen binnen, keken rond of zagen de catalogus en kwamen naar mij toe. 'He, dit is veel beter dan ik had verwacht!' Met die gedachte loop ik nu al maanden rond, en ik hoop dat ook u dit zult denken als u straks door het museum loopt.

Tentoonstellingsprogramma 2004-07

(behoudens wijzigingen)

Bestuur Stichting Vrienden
van museum Kranenburgh

Bert Snater
voorzitter
072 - 511 92 45
snawil@xs4all.nl

Wil de Vries-Vorenkamp
secretaris
072 - 589 51 24
die.vries@hetnet.nl

Frans Thomas
penningmeester
072 - 581 23 34
f.thomas@wxs.nl

Harry Wals
lid
072- 581 48 57
wals36@zonnet.nl

Hannah Bruel
lid
072 - 581 32 50
legato@quicknet.nl

20 februari t/m 22 mei 2005

Bronnen (*samenwerkingsproject met de Berger Scholengemeenschap*)
en een keuze uit eigen collectie (*Bergense plekjes door Bergense School-kunstenaars*)

4 juni t/m 18 september 2005

Jaap Mooy, Der Mensch braucht das Bild (*collectie Jacques Defauwes*)
en selectie Bergense School

1 oktober 2005 t/m 12 februari 2006:

Park Meerwijk en selectie uit werk van kunstenaars die er wo(o)n(d)en of werk(t)en

25 februari 2006 t/m eind mei 2006:

Dirk Oudes en selectie Bergense School

begin juni t/m eind september 2006

De Nieuwe Kring en selectie werk van kunstenaars die er woonden of werkten;
Portretten Emo Verkerk, Peter Bes en Koos Breukel

eind september 2006 t/m begin februari 2007

Thé Lau; hedendaagse kunst

eind februari t/m eind mei 2007

Jan van Herwijnen; hedendaagse kunst
en selectie Bergense School

begin juni t/m eind september 2007

Lucebert, de late tekeningen
en selectie Bergense School

Agenda

COLOFON

Uitgave van de Stichting
Vrienden van
museum Kranenburgh Bergen
Postbus 37
1860 AA Bergen NH

Hoofredactie

Sandra Jongenelen
kranenburgh@sandrajongenelen.nl

Vormgeving

KenS ontwerpers, Alkmaar

Druk

Ter Burg Offset, Alkmaar

19 maart 2005

Vriendenbijeenkomst met rondleiding door Rik Fernhout, kunstenaar en samensteller van 'Bronnen'. Koffie/thee vanaf 13.30 uur. Museumrondgang van 14.00 tot 15.00 uur. De deelnemers kunnen vervolgens op eigen gelegenheid naar de BSG gaan (adres: Rondelaan 34). Daar vertelt kunstdocente Ellen Bozuma van 15.30 tot 16.30 uur over het kunstonderwijs op de BSG en geeft ze een toelichting op het geëxposeerde werk. Voor deze middag kunt u zich opgeven bij het museum: 072 - 589 89 27.

19 mei 2005

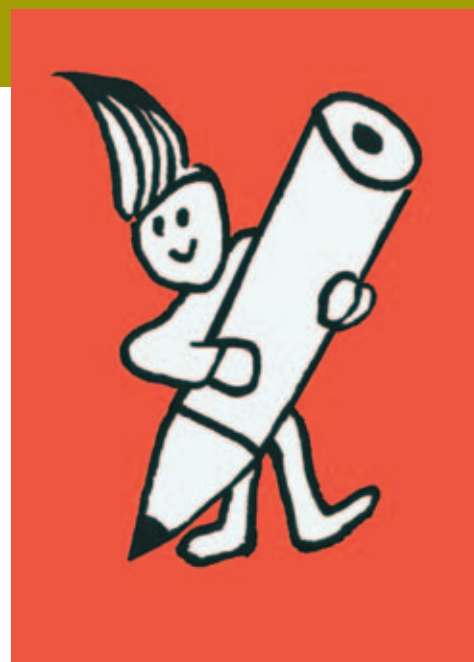
Excursie Museum Belvédère en Educatief Buiten Centrum (zie inlegvel)

Iedere eerste zondag van de maand

Individuele rondleidingen en paint-in voor kinderen.
Aanvang: 12.00 uur
Gratis deelname voor vrienden
Anders: € 7, - pp. (incl. entree)
Paint-in: € 5, - per kind

Rondleidingen (max. 20 personen) op aanvraag

Gedurende openingstijden: € 40, -
Buiten openingstijden: € 50, -

Ceciel de Bie

Illustratie voor
het Van Gogh Doe-Boek
1998